

Maatschappelijk werk

Algemene benaming voor de hulpverlening aan mensen, die op een of andere wijze in hun persoonlijk of maatschappelijk functioneren worden belemmerd. Doelstelling van het werk is om, uitgaande van gebruikmaking van de persoonlijke mogelijkheden van de 'cliënt', deze belemmeringen weg te nemen.

Als zorgtaak van de overheid is het maatschappelijk werk nog vrij jong. Globaal ondersteunde de overheid pas na 1945 plaatselijke, regionale en bovenregionale initiatieven tot zorgverlening die voorheen uit particulier initiatief waren ontstaan, zoals de [Wees- en armenzorg](#)- en Armenzorg vanuit de religieuze charitas en organisaties als de [Maatschappij tot Nut van 't Algemeen](#).

Eind 1972/begin 1973 ontstond de Stichting Samenwerkende Instellingen voor Algemeen Maatschappelijk Werk in de Zaanstreek (AMWZ) door een fusie van vijf maatschappelijke instellingen op levensbeschouwelijke basis, te weten de Hervormde Instelling voor maatschappelijk werk Zaanstreek, de Maatschappelijk werk instelling voor de Doopsgezinde gemeente, het Katholiek Instituut voor maatschappelijk werk Zaanstreek, de Nederlandse vereniging voor maatschappelijk werk Humanitas, afd. Zaanstreek en de Stichting voor Gereformeerde Sociale Arbeid Zaanstreek-Waterland.

Het AMWZ kreeg haar hoofdzetel in Zaandam, aanvankelijk aan de Ds. Martin Luther Kingweg, later aan de Herengracht. Daarnaast werd een bureau in Krommenie (Zaanstreek-Noord) in gebruik genomen. De financiële middelen werden door het Rijk en de gemeenten Zaanstad, Oostzaan en Wormer verstrekt. In de jaren zeventig en tachtig werden financiering en inhoud van het algemeen maatschappelijk werk onderwerp van stevige discussies, als gevolg van de aandachtsverruiming die het welzijnsbeleid, zoals dat door ministeries en lagere overheden werd gevoerd, verkreeg.

Decentralisatie

In de regeringsverklaring van 1978 werd aangekondigd dat 'in het welzijnsbeleid decentralisatie en herverdeling van overheidstaken zullen worden doorgezet'. Door het overdragen van bevoegdheden kwam vanaf 1982 het zwaartepunt van het beleid bij de gemeenteraad te liggen. Daardoor ging men in verregaande mate bepalen wat de taken van organisaties voor maatschappelijke dienstverlening zijn en hoeveel gemeenschapsgelden worden toegekend om die taken uit te voeren.

De beperking van de beschikbare geldmiddelen en de overtuiging dat de hulpverlening gebaat is bij een nauwere samenwerking tussen de diverse voorzieningen hebben ertoe geleid dat in 1987 in Zaanstad ideeën werden ontwikkeld om tot een nieuwe organisatie te komen waarin onder meer de Stichting Algemeen Maatschappelijk werk Zaanstreek en de Stichting Dienstencentra Zaanstad werden opgenomen. Per 1 september 1989 werd deze nieuwe stichting een feit. Zij werkt onder de naam Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Zaanstreek.

Begin jaren zeventig ontstond in de Zaanstreek een bijzondere vorm van maatschappelijk werk binnen het AMWZ: het Straathoekwerk. Later ontwikkelde deze activiteit zich tot een aparte afdeling binnen de stichting, waartoe het bestuur de verantwoordelijkheid overdroeg aan de Ontwikkelingsgroep Streetcornerwork, die de verdere uitbouw van deze werkvorm diende te begeleiden. In de jaren tachtig werd de afdeling Streetcornerwork overgenomen door een nieuw opgerichte stichting Jongerenwerk (zie hiervoor [Jeugdzorg](#)).

In de problemen

Het Straathoekwerk is gericht op jongeren, die om uiteenlopende redenen in de problemen zijn geraakt, bijvoorbeeld door drugsgebruik en/of verslaving. Straathoekwerkers zoeken deze jongeren in hun eigen omgeving op, leggen contacten en proberen, indien wenselijk, individuen of groepen hulp te bieden, of verbindingen te leggen naar andere hulpverleners of hulpverleningsorganisaties. Naast het Straathoekwerk houdt de Stichting Jongerenwerk zich bezig met het Ambulant Jongerenwerk.

Gericht op jongeren van 14 tot 25 jaar, die in een maatschappelijk achtergestelde situatie en daarmee samenhangend in een kwetsbare positie verkeren in zowel psychisch, sociaal als lichamelijk opzicht. De stichting wordt gesubsidieerd door de gemeente Zaanstad en deels door de Rijksoverheid.

Een andere vorm van maatschappelijke dienstverlening wordt uitgevoerd door de stichting SOS Telefonische Hulpdienst Zaanstreek/Waterland, die in februari 1962 werd opgericht met als doelstelling het geven van hulp en advies vanuit de 'christelijke solidariteit, welke geen scheidsmuren kent en openstaat voor iedereen, ongeacht levensbeschouwing of overtuiging'.

Aanvankelijk was men alleen in de avonduren bereikbaar; vanaf mei 1980 24 uur per dag. Het werk wordt voor het grootste deel uitgevoerd door vrijwilligers met daarnaast enkele beroepskrachten. In het begin was de stichting SOS afhankelijk van giften en donaties van particulieren, bedrijfsleven en de kerken. Na 1980 gingen de gemeenten binnen de regio Zaanstreek-Waterland de stichting financieel steunen. Vanaf 1988 wordt overheidssteun van de provincie verkregen.

P. Arends.

From:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/> - **ZaanWiki**

Permanent link:

<https://www.zaanwiki.nl/encyclopedie/doku.php?id=maatschappelijk>

Last update: **2020/09/07 12:03**